

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/611/2015
Identifikačné číslo spisu:	1203899920
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1203899920.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ J. R., bývajúceho v P., D. X, 2/ S.. L. Š., bývajúceho v P., D. X, 3/ S.. O. K., bývajúcej v P., D. X, 4/ I. X., bývajúceho v P., N. XX, 5/ R. Y., bývajúcej v P., D. X, 6/ Y. Q., bývajúceho v P., D.V. X, 7/ R. Q., bývajúcej v P., D. X, 8/ R. X., bývajúceho v P., D. X, 9/ O. X., bývajúcej v P., D.V. X, 10/ S.. L. P., bývajúceho v P., D.É. X, 11/ E. P., bývajúcej v P., D. X a 12/ O. R., bývajúcej v P., D. X, všetkých (s výnimkou žalobcov 8/ a 9/) zastúpených advokátskou kanceláriou AK Balara, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Košická 56, IČO: 36 858 528, proti žalovanej S.. E. P., bývajúcej v P., X. X, zastúpenej JUDr. Lórantom Kóšom, bývajúcim v Bratislave, Bebravská 7, o splnenie povinnosti zo zodpovednosti za vady diela a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 36/2003, o dovolaní žalobcov 1/ až 7/ a 10/ až 12/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. júla 2014 sp. zn. 2 Co 532/2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. júla 2014 sp. zn. 2 Co 532/2013 v časti, v ktorej potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 27. februára 2013 č. k. 18 C 36/2003-607 o zamietnutí žaloby žalobcov 1/ až 7/ a 10/ až 12/ z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou 3. marca 2003 na Okresnom súde Bratislava II si žalobcovia (po pripustení zmeny petitu) uplatňovali voči žalovanej nároky zo zodpovednosti za vady diela - bytového domu na D. ulici č. X, X a XX v P., zhotoveného žalovanou, a to odstránenia konkrétne určených vád spoločných častí a zariadení bytového domu, ako aj jeho jednotlivých bytov, spôsobom špecifikovaným v petite žaloby. Žalobca 1/ sa voči žalovanej navyše domáhal aj zaplatenia sumy 10 335,90 Sk a žalobkyňa 3/ sumy 13 624,60 Sk titulom peňažnej náhrady za odstránenie stavebných vád na vlastné náklady.

2. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. februára 2013 č. k. 18 C 36/2003-607 žalobu zamietol a zároveň rozhodol, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že samotnú zmluvu o dielo ako aj nároky z vád diela posudzoval podľa Obchodného zákonníka, keďže účastníci si v súlade s jeho § 262 ods. 1 dohodli, že sa ich záväzkový vzťah bude spravovať spomínaným zákonníkom. Nakoľko vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne preukázané, že predmetné vady boli reklamované v súlade s § 562

ods. 2 Obchodného zákonníka, teda bez zbytočného odkladu po ich zistení, vychádzajúc z uvedeného ustanovenia žalobcom právo z vád diela nepriznal. Zároveň poukázal na to, že žalovaná poskytla žalobcom vopred (ešte pred zistením vád diela) zľavu vo výške 13 051 000 Sk, ktorá mala byť paušálnou náhradou za prípadné vady stavby. Pokiaľ si žalobcovia po zmenení žaloby alternatívne uplatňovali namiesto odstránenia vád v ich bytoch zaplatenie finančných súm, v tejto časti súd považoval ich nárok za premĺčaný, nakoľko uvedené vady sa mali vyskytnúť už v roku 2000 a k zmene žaloby došlo až po uplynutí štvorročnej premĺčacej lehoty, konkrétne 2. novembra 2005. Dodal, že žalobcovia 1/ a 3/, ktorí požadovali od žalovanej navyše aj náhradu nákladov vynaložených na odstránenie stavebných vád v ich bytoch, nepredložili žiadne relevantné doklady, ktoré by toto ich tvrdenie, resp. konanie preukázali. Z uvedených dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/ až 12/ rozsudkom z 30. júla 2014 sp. zn. 2 Co 532/2013 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý aj správne právne posúdil a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožnil. Za správny považoval názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovia neuplatnili voči žalovanej zodpovednosť za vady diela v lehote podľa § 562 ods. 2 Obchodného zákonníka, t. j. bez zbytočného odkladu po ich zistení, keď zhotoviteľovi, ako to sami uviedli, oznámili uplatnené vady diela až po uplynutí doby viac než jedného roka, od kedy sa o vadách dozvedeli. Stotožnil sa i s ďalšími závermi súdu prvej inštancie o nutnosti zamietnutia žaloby z dôvodu poskytnutia zľavy z ceny diela zo strany žalovanej, ako aj o premĺčaní nárokov na zaplatenie finančných súm, ktoré si žalobcovia alternatívne uplatnili namiesto odstránenia vád v ich bytoch.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ až 7/ a 10/ až 12/ dovolanie. Namietali, že odvolací súd im pred rozhodnutím vo veci nedoručil vyjadrenie žalovanej k odvolaniu, hoci z neho argumentačne vychádzal. O existencii a obsahu tohto písomného vyjadrenia sa dozvedeli až z textu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, takže sa nemohli k nemu vyjadriť, v dôsledku čoho im bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Vychádzajúc z uvedeného žiadali rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané 16. októbra 2014. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolený súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas oprávnenými osobami (§ 424 C.s.p.), zastúpenými v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

8. Vychádzajúc z ustanovení § 470 ods. 1, 2 C.s.p., s prihliadnutím na základné princípy obsiahnuté v čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1 C.s.p., dovolací súd posudzoval podmienky prípustnosti dovolania podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku. Prípustnosť dovolania proti rozsudku bola upravená v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Keďže v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a

nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť podaného dovolania z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

10. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p. ukládajúce dovolaciemu súdu povinnosť vždy prihliadnuť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. (či už bola v dovolaní namietaná alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolatelia netvrdili a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

11. Dovolatelia namietali, že odvolací súd im nedoručil vyjadrenie žalovanej k odvolaniu, v dôsledku čoho im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

12. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

13. Preskúmaním veci bolo zistené, že žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu reagovala na odvolanie žalobcov podaním z 10. októbra 2013 (č. l. 665 až 681 spisu), ktoré nebolo doručené žalobcom na vyjadrenie. K tomuto zisteniu dovolací súd poznamenáva, že Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie žalovanej k odvolaniu žalobcov bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a žalobcom mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto vyjadrením. Zo spisu vyplýva, že v danom prípade táto možnosť nebola žalobcom vytvorená. Dovolatelia preto opodstatnene namietajú, že bolo porušené ich právo na spravodlivý proces spôsobom nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní; dovolací súd preto dospel k záveru, že postup odvolacieho súdu mal znaky relevantné z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

15. Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť. Dovolaciemu súdu preto neostalo iné, než rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušiť (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu v rozsahu zrušenia vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

16. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec dovolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.